

Striden stod for 30 Aar siden om to Spørgsmaal, om, hvorvidt man skulle gaa til en Udvidelse af Havnene mod Nord eller mod Syd, og Nordhavnen seirede. Sagen var den, at man ønskede en Opdæmning mod Øst for at beskytte Havnene mod de østlige Windes Indflydelse, og et Etablissement derude for Skibsbrygning, det blev Rejsenhævnsens Opdæmning, men det var ligeaa vist, at man paa samme Tid havde den Tanke at lægge Frihavnen paa den anden Side, op imod Kalkbrænderiet. Det kan vel være, at denne Tanke kunde have sin Berettigelse; Jeg tror, at det vilde have været nok saa godt for Københavns Bedkommende, hvis Inderrheden var blevet holdt i sin helse fulde Størrelse, saaledes, at der var større Plads til at vende og dreje for alle de større, og mindre Dampere, der ville ankre i den, og som muligvis ville løsse Noget af deres Last. Man er gaaet Inderrheden meget for nægt, og nu ser jeg, tydelig, at Hensigten med Anlæget er at gjøre Inderrheden til en Slags htere Havn, ved først at lægge en Dok i Inderrheden, og saa afluffe den med en Bølgebryder fra den øvrige Del af Øresundet. Jeg tror ikke at det er nogen ganske heldig Tanke, og jeg skal strax forklare hvorfor. Tanken om en Frihavn er som sagt 30 Aar gammel, nu tror jeg, at det er blevet en Nødvendighed, at den kommer, og jeg stemmer deraf for Udlæstet og dets videre Fremme om end ikke med den samme Begeistring som den cerede 4de Landsstingsmand for København (Makken); thi jeg nærer nogen Tvid om, hvorvidt den vil betale sig. — De Beværknings, som den cerede 7de Landsstingsmand for København (H. Hansen) gjorde om Bøhusenes ringe Verdi i København, ere fuldkommen berettigede, det kan jeg af en 30-aarig Erfaring fuldstændig beträfte. Man kan jo ikke forudsig, hvor megen Søgning denne Frihavn vil faae, og man maa altsaa være beredt, paa at offre Noget derpaa, og det navnlig af to Grunde. For det første, er jo den tydste Nordskanal nu under Arbeide, og bliver vel ogsaa om nogle faa Aar færdig, og medens dens Hovedhensigt er at aabne en nem Forbindelse, og dens Bihensigt i alt Fald den, at luft Verdenshandelen ude fra Nord, fra København, Øresund, og Kattegat, er det dog muligt, at det Sidste vil kunne øve nogen Indflydelse paa os, skjønt jeg haaber, at Kanalens Hovedhensigt maa, nemlig, om jeg saa maa sige, som Øreskanskanal, vil gjøre den saa dyrt at befare for Køffardiskibe, at i det Mindste i den gode Aarstid de fleste af dem ville foretrække Veien om Skagen. Men i alt Fald bør vi gjøre, hvad vi kunnen, for at møde den, som

det synes, kommende Fare, og vi bør gjøre København saa højdelig, og behagelig, at komme til for fremmede Skibe, som muligt. Deraf vil jeg ogsaa fuldstændig, at den høitcerede Indenrigsminister agter at opnæve Havneafgiften, og yde Statens Hjælp til at fåge en Frihavn bragt i Stand. Derned tænker jeg ligesom nogle andre Falere hovedsageligt, paa en Dok, thi en Industrihavn, som jeg ikke ved havd skal være til, trox jeg, ikke rigtig, paa. Jeg har ikke Noget imod, at man afsætter større, eller mindre, Fordybheder, saa kan man jo senere hen udvide, hvis det skal behøves; men jeg skal, om man gjorde noget Bidere ud deraf, thi jeg har ikke nogen stor Tro til, at det bliver til Noget med en Industrihavn, hvormod jeg nok findte ønske en Dok. Det er navnlig af den Grund, at Malmøhoerne nu ogsaa tenke paa at lave en Dok, og ogsaa synes at ville faae den. Men København kan jo ikke være befjendt at vige for Malmø, paa dette Punkt, ligesom vi jo ogsaa have taget os meget op paa denne Side af Sundet med Hensyn til Skibsbrygning, efter at Nockums mekaniske Verksteder ere komme i Malmø. Ganske vist kunne vi ikke haabe at fåbe et saa stort Havneareal, eller gjøre dette saa bekvæmt, som de kunne det paa den anden Side af Sundet, men til Gjengjeld, ligger København saa ved den bedst befjendte Del af Sundet, nemlig ved Drogden, som det jo har vist sig, at Beliggenheden ved Flinterenden, ikke kan konkurriere med; men hvis vi ville ønske at bevare denne Overlegenhed, maa København have sin Dok. Det er Hovedgrunden til, at jeg stemmer for Fri dokken. Jeg beklager meget, at man, saaledes som det synes at fremgaa af det Aart, der ledsgarer Udlæstet, tager lovlig, meget bort af Inderrheden, og noget mere, end det forekommer mig er hændt. Jeg tror, at den maa kunne træfkes noget længere baade mod Nord og mod Vest; men det skal jeg ganske overlade til de Sagknydige at afgjøre uden at indlade mig videre derpaa; men hvad jeg protesterer imod, det er, at der lægges en Bølgebryder mod Nord. Den vil nemlig spærre Øsen inde i Københavns Havn; mod Øst kan den ikke længere komme, der er der spærret af, og det lader sig ogsaa forsvare, thi Østenwinden har jo været en Svæb, for Inderrheden, men spærret man nu Øen mod Nord, kan den ikke længere komme den Bei, og mod Syd kan den jo heller ikke komme. Det vil ogsaa blive endnu værre i en anden Henseende. Trods al den Bisdom, der i sin Tid var tilstede, da Udlæstet blev gjort til den store Havneplan, som